

Jog & Fegyver

Az eddigi esetelemzések és a fegyvertartáshoz szorosan kapcsolódó néhány jogszabály ismertetése után ideje rátérni magára az alaprendeletre, mely az összes egyéb körülményt meghatározza, ugyanis van bőven értelmezni való rajta.

„A kézi lőfegyverekről és lőszerokről, a gáz- és riasztófegyverekről, valamint légfegyverekről és a lőterekről” szóló 115/1991 (IX.10.) Korm. rendelet adja azt az alapot, melynek gyakorlati megvalósítását a végrehajtására kiadott 14/1991 (X.31.) BM rendelet határozza meg.

(Ezen jogszabályi keretek betartására ügyel a büntetőjog eszközével a korábbi számunkban ismertetett a Btk. rendelkezése. Kapcsolódó jogszabály még a „Kézi lőfegyverek, lőszer, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági feltételeiről és vizsgálatáról” szóló 22/1991 (XI.15.) NM rendelet, melyre később még visszatérünk illetve az előző számunkban ismertetett „A polgári kézi lőfegyverek, gáz-riasztó és légfegyverek, lövő készülékek, valamint ezek lőszerének vizsgálatáról” szóló 64/1996 (XII. 27.) IKIM rendelet)

A lőfegyverekkel kapcsolatosan egyéb szakmai szabályok is vannak, pl. a vagyonvédelemről, vadászatról szóló törvények. A nem polgári lőfegyverekkel kapcsolatosan elsődlegesen a használatra vonatkozóan vannak nyilvános (nem belső) szabályok, melyekről szintén szólni fogunk.

Az elemzés során nem folyamatosan haladunk, mert a jogszabályi keretek a jogszabály elején találhatóak, a meghatározások a jogszabály végén és először ezeket kell tisztázni. A jogszabály elsődlegesen önmaga mozgásterét határozza meg, amikor kimondja, hogy a területi hatálya Magyarországra terjed ki (ez egyébként teljesen felesleges kitétel) személyi hatály kiterjed a magyar állampolgárokra és az ország területén tartózkodó külföldiekre, mint természetes személyekre (ha nemzetközi egyezmény másként nem rendelkezik) valamint a magyarországi székhelyű gazdasági társaságokra és jogi személyekre.

Tárgyi hatálya alá tartoznak:

- polgári használatra szolgáló kézi lőfegyverek
- lőszer
- gáz- és riasztófegyverek
- légfegyverek
- lőterek
- lőfegyver és lőszer tároló helyek
- nem polgári célú hatástalanított kézi lőfegyverek
- számszeríjak.

A tárgyi hatályban nem került besorolásra, ennek ellenére a jogszabály 29.§. (2) bek-e a szigonypuskára is tartalmaz rendelkezést.

Nem tartoznak a rendelet hatálya alá:

- Fegyveres erők, rendvédelmi szervek illetve a nemzetbiztonsági szolgálat fegyveri, lőszeri, tároló helyei, lőterei
- Fegyveres Biztonsági Őrség szolgálati lőfegyveri és lőszeri
- a lőfegyvernek nem minősülő robbanótöltettel illetve hüvely-tölténnyel működtetett ipari munkaeszközök és hüvelytöltények
- a muzeális jellegű előtöltő lőfegyverek, a sportlövészeti célú lőfegyverek kivételével
- hatástalanított lőszer
- amennyiben a rendelet másként nem rendelkezik a hadianyagnak minősülő termékek, ezek alkatrészeire lőszeri, lőszer elemei.

A jogszabály eddigi részével kapcsolatosan automatikusan merülnek fel az alábbi kérdések, pedig még csak a 2. §-nál tartunk:

Hogy kell értelmezni a „nem polgári célú hatástalanított kézi lőfegyver” fogalmát?

A jogalkotó - feltehetőleg - az olyan hadifegyverekre gondolt, amelyet később hatástalanítottak, azonban ebből a megfogalmazásból ez egyáltalán nem derül ki. Ugyanakkor kérdés maradt, hogy a polgári célra gyártott lőfegyver, melyet hatástalanítottak, miért maradt ki, illetve - különösen a marokklőfegyverek esetében - hol húzódik a határ a polgári és nem polgári célra gyártottak között, de okkal teszem fel ezt a kérdést a golyós lőfegyverek

vonatkozásában is, hiszen nagyon sok korábbi hadifegyver funkcionál napjainkban is - használóik legnagyobb meglepedésére - vadász, vagyis tipikusan polgári lőfegyverként.

Logikátlan a jogszabály kiterjesztése számszerűjra, mert nem lőfegyver és természetesen nem az a szigonypuska sem, amelyről igazán nem tudom, hogy miként került ezen jogszabályba. Nem került itt (sem máshol) szabályozásra az előltöltő (a továbbiakban a közismertebb nevén „black powder” BP) lőfegyver, ami egyik hatalmas hiányossága a jogszabálynak. Rendkívül nagy igény van a BP fegyverek vásárlására, ugyanakkor sajnálatos, hogy a hazai versenyzők csak külföldön mérhetik össze erejüket, ad abszurdum a magyar bajnokság Komarnoban kerül lebonyolításra, ugyanakkor, mint láttuk a kivételek között került felsorolásra a sportlövészeti célú lőfegyver.

Ezt valahogy úgy kellene értelmezni (ha a jogszabály végrehajtására vonatkozó BM rendelet ezt lehetővé tenné), hogy a rendelet nem terjed ki a muzeális jellegű előltöltő lőfegyverre (vagyis ezt bárki szabadon vásárolhatja, tarthatja, hordhatja) kivéve, ha ezt sportlövészet céljára teszi, mert akkor a rendelet hatálya kiterjed rá. Amennyiben viszont kiterjed rá a szabályozás, akkor ez engedélyeztetési kötelezettséggel járna, és akinek az ilyen lőfegyvert engedélyezik, akkor teljesen logikus, hogy szabadon kellene, hogy vásároljon a sportlövészeti célra pl. lőport, és csappantyút, ami a mai napig nem megoldott. Ezzel együtt még mindig nem tudjuk, hogy mit jelent a muzeális jelleg, és azt sem tudjuk, hogy minek minősülnek a replikák (régii fegyverek mai utángyártásai) jelenleg.

A lőfegyvertartásról szóló korábbi jogszabály (2/1975 / IV.16 / BM. rendelet) még azt tartalmazta - és egyértelmű volt a definíció, ha nem is igazán értem, miért pont ezt a dátumot találták ki - hogy nem tartozott a szabályozás hatálya alá 1.§. (2) bek c./ pont szerint az „1870 előtt gyártott előltöltő fegyver és ennek utánpótlásai”, ami azért elég konstans szám ahhoz, hogy kiindulópontot és akár határvonalat jelenthessen. A „muzeális jelleg” legfeljebb attól függhet, hogy milyen tárgyakat helyezünk el a múzeumban. Úgy vélem, hogy ha a Bűnügyi Múzeum vagy a Hadtörténelmi Múzeum kiállítási anyagára gondolunk, akkor nem igazán kellene mindent kivenni a szabályozás alól, ami ott bemutatásra kerül azon az alapon, hogy esetleg múzeumi jellegű.

Külön érdekessége a rendeletnek a „hatástalanított lőszer” fogalma. A hatástalanítás egyértelműen azt jelenti, hogy a lőszerből a három alkotóelem (lövedék, lőpor, gyúelegg) közül valamelyik szükségszerűen hiányzik - ezáltal hatást nem tud kifejteni - tehát eredendően nem számít lőszernek, függetlenül attól, hogy a jogalkotó miként vélekedik róla.

Tehát a fenti körben mozog a jogszabály. így meg kell néznünk most, hogy az egyes fogalmakat miként határozzák meg:

34.§.(1) bek

- a) lőfegyver: az olyan eszköz, amelynek csővéből gáz - (lőporgáz, sűrített levegő stb.) segítségével 7,5 Joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú lövedék lőhető ki. A mérés módszerére szabvány nincs kidolgozva, így ezen mérési eredmény kialakítása teljes egészében a konkrét ügyben eljáró fegyverszakértőtől függ azzal, hogy voltaképpen még %-os tűréshatár sincs megadva. Ezen pedig - figyelemmel a büntetőjogi szankciókra - nagyon sok múlhat. Hivatkoznom kell *Kecsmár László igazságügyi fegyverszakértő* véleményére, aki szerint csőtorkolati energiát nem is lehet közvetlenül mérni, csak a csőtorkolat előtt, egy meghatározott távolságon a lövedék középsebességét. Ebből számítható a csőtorkolatnál a lövedék energiája. A mérésnél használt lövedéktől és a mérési körülményektől - melyek viszont egzakt módon nincsenek rögzítve - lehet a határérték felett vagy alatt a mért energia,
- b) lőfegyver fődarab: a cső, a zár, az ezeket egybefogó tok, valamint a betétcső és váltócső
- c) maroklőfegyver: olyan pisztoly, illetve revolver, amelynek csőhossza nem haladja meg a 30 cm-t. (Tehát nem maroklőfegyver az Anschütz Exemplar .22 LR, Anschütz Exemplar XIV .22 LR, Anschütz Exemplar .22 Hornet, Thompson Center Contender 14", Lone Eagle Silhouette, ezért ennyivel lesz halványabb a magyar lövészsport palettája)
- d) légfegyver: az olyan sűrített levegővel vagy egyéb sűrített gáz felhasználásával üzemeltetett puska vagy pisztoly, amelyből 7,5 Joule vagy annál kisebb mozgási energiával lőhető ki lövedék. (Fenntartásaim a mérési módszerrel kapcsolatosan ugyanazok, mint a lőfegyvernél)
- e) gáz és riasztófegyver: amely csak riasztótöltény és gáztöltény elsütésére alkalmas
- f) hatástalanított lőfegyver: éles lőszer befogására, illetve lövedék kilövésére alkalmatlan eszköz (Nagyon sok olyan eszköz van a hatástalanított lőfegyvereken kívül is, ami alkalmatlan az éles lőszer befogására és kilövésére)

- g) lőszer: olyan egybeszerelt töltény, amely lövedéket, lőport, továbbá gyúelegyet tartalmaz, nem minősül korszerű lőszernek a Lefaucheux rendszerű, vagy az azt megelőzően konstruált lőszer. Pompás gondolat a jogalkotó részéről hogy a Lefaucheux löszert nem tartja korszerű lőszernek, ezzel a fegyverhez értők bizonyára egyet is értenek, de a jogszabályban sehol nem hivatkozik a jogalkotó a „korszerű” vagy „korszerűtlen” lőszer fogalmára és ezzel a minősítési kitéttel azt még nem mondták ki, hogy a Lefaucheux löszere a jogszabály nem terjed ki.

(A Lefaucheux löszernél - 1832 - egy egységet képez a lövedék, hüvely, lőpor, csappantyú, gyúelegy és a gyúszeg. Ezeknél a löszereknél a gyúszeg a hüvelybe került beépítésre és a fegyver - ütőszeg nélküli - kakasa a töltények gyúszegére ütött rá. A Lefaucheux löszerral működő fegyverek nemcsak az ütőszeg nélküli kakasról ismerhetők fel, hanem arról is, hogy a forgódob külső palástjának hátsó végén minden löszerkamránál egy nyílás található melyen keresztül a gyúszeg kilógott a dobból.)

- h) lőszerelem (lőszeralkatrész): a lőpor, a töltények összeállításához illetve újratöltéséhez használatos gyúelegyes töltényhüvely, a csappantyú.
- i) hüvelytöltény, vak- riasztótöltény: lövedékkel nem rendelkező hang-, fény- és füst hatás kiváltására alkalmas töltény, illetve ipari felhasználásra alkalmas hüvelytöltény.
- j) gáztöltény: olyan lövedékkel nem rendelkező riasztótöltény, amely a szemre és a légutakra ingerlő hatást kifejtő adalékanyagot tartalmaz.
- k) lőtér: a lövészet oktatására, sportlövészetre valamint lőfegyverek kipróbálására szolgáló terület, építmény.
- l) lőfegyver és lőszer tároló hely: a lőfegyver és lőszer biztonságos tárolására kialakított helyiség, tárgy
- m) gyártás: a lőfegyver, a lőszer, a gáz- és riasztófegyver előállítás, fődarabjainak elkészítése és az elkészített alkatrészek összeszerelése.
- n) a lőfegyverjavítás: az elkopott vagy használhatatlanná vált lőfegyveralkatrészeknek ugyanolyan lőfegyveralkatrészre történő kicserélése, a lőfegyver célzó berendezésen

végrehajtott kisméretű módosítások, továbbá a lőfegyver működőképességének helyreállítása és a lőfegyverek hatástalanítása valamint a lőfegyver olyan megmunkálása, amellyel annak csövét az eredetitől eltérő kaliberű lőszer kilövésére teszi alkalmassá. (Tehát a tuningolás nem számít javításnak, hiszen nem az elkopott - elhasznált alkatrészek kerülnek kicserélésre, hanem a teljesen jók egy még jobbra. Az optikai, elektronoptikai célzó berendezések felszerelése elég nagymértékű módosításnak számítanak ahhoz, hogy ne számítsanak lőfegyverjavításnak. A működőképesség helyreállítás egyébként lehet pusztán az akadály elhárítása is és nem jár szükségszerűen a lőfegyver javításával.)

- o) lőfegyver, lőszer, gáz- és riasztófegyver megszerzése: a vásárlás, az ajándékozás, a bérbevétel, a csere, az öröklés.
- p) lőfegyver, lőszer, gáz- és riasztófegyver tartása: a birtoklás, a viselés és tárolás
- q) lőfegyver, gáz és riasztófegyver használata: a lőfegyverrel, gáz és riasztófegyverrel történő lövés.

(Azért érdekessége a jogszabálynak, hogy a polgári lőfegyverek esetében lőfegyverhasználatnak számít minden leadott lövés, míg a fegyveres erők és rendvédelmi szervek esetében fegyverhasználat a személyre irányított célzott lövés. Nos, ennyit a jogegyenlőségről, valamint a polgárok és az államhatalom kapcsolatáról.)

A következő számunkban folytatjuk a jogszabály további elemzését, értelmezését.

*Dr. Bokros Gábor
ügyvéd*